

**ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Botanická ul. 17, 842 13 Bratislava**

Zápis

**z pracovného stretnutia k problematike chovu a chorôb včiel v súvislosti
s vyhláškou č. 285/2017 Z. z. o identifikácii a registrácii uskutočneného dňa 17.01.2018
na ŠVPS SR v Bratislave.**

Prítomní:

Podľa priloženej prezenčnej listiny.

Program pracovného stretnutia:

1. Vyhláška č. 285/2017 Z. z. o identifikácii a registrácii včelstiev – upresnenie plnenia
2. Národný program eradikácie moru včelieho plodu a problematika kočovania včelstiev za znáškou a vykonania prehliadok u týchto včelstiev
3. Návrh spôsobu výkonu prehliadok včelstiev v roku 2018 v súvislosti so zmenou dátumu predkladania ročných hlásení o stanovišti včelstiev do 5. septembra
4. Rôzne

Priebeh rokovania

Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc. privítal prítomných, prítomní sa navzájom predstavili. Stretnutia sa zúčastnili zástupcovia MP RV SR, PPA, UVLF Košice, Združenia Slovenská včela, Združenia Slovenskí včelári a ÚVč. Liptovský Hrádok.

1. Ako prvý bod rokovania bola zaradená problematika analýza medu.

Ing. Ľudovít Gál informoval o analýze 19 medov, ktorú v minulom roku vykonala SAV. Z vyšetovaných medov vyhovovali iba 2 medy, 17 medov nevyhovelo nakoľko v nich nebola zistená biologická aktivita – medy z obchodných reťazcov obsahovali cukrové roztoky. Takisto sa v slovenských medoch detegovali rezíduá prostriedkov na ochranu rastlín. Včelárske prevádzky označujú balený med ako slovenský aj keď med dovážajú z ČŠ a tretích krajín a nikto nevyšetruje jeho pôvod. Navrhol, aby sa v rámci SR vyšetrovalo viac vzoriek medu na rezíduá.

Ing. Peter Harag – skonštatoval, med z dcérskych zahraničných firiem (Írsko, ČR) bol vyhovujúci a med zo slovenských prevádzok nie.

RNDr. Tatiana Čermáková - informovala, že v novembri boli zverejnené v štúdií Mitchell a kolektív kde boli zaradené aj vzorky zo SR (Záhorie, BB) – vzorky obsahovali thiaclopid.

Doc. MVDr. Juraj Toporčák, PhD. konštatoval, že pesticídy sa vyskytujú vo viac ako 50% vyšetovaných vzorkách potravín a nie len v mede.

Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc. - ŠVPS SR osloví SAV a požiada o výsledky ich analýz. Skonštatoval, že v ČR bol v minulých rokoch taktiež problém s rezíduami v mede a minulý

ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Botanická ul. 17, 842 13 Bratislava

rok to už bolo v poriadku (vyriešili problém so spoločnosťou Včelpo). Výsledky vyšetrení medu v SR budú tak ako každoročne uverejnené vo výročnej správe.

2. Vyhláška č. 285/2017 Z. z. o identifikácii a registrácii včelstiev – upresnenie plnenia

Ing. Ľudovít Gál skonštatoval, že vyhláška č. 285/2017 Z. z. má veľa nejasností a vyzval MPRV SR, aby poveril ÚVč. Liptovský Hrádok k vydaniu usmernenia. Zo znenia nie je jasné, kto má podať hlásenia podľa §3, termín 5. septembra je nevyhovujúci, chýba zisťovanie produkcie medu a ostatných včelích produktov, zmena včelárskeho roku (Nariadenie 135/2017 Z. z.), chýba spojitosť vyhlášky s nariadením pri kontrole kočujúcich včelárov, nie je jasné ako sa budú vyplácať dotácie podľa nariadenia v roku 2018. Termín na ročné hlásenie 5.9. je už v nasledujúcom včelárskom roku a údaje sa nemôžu použiť na vyplatenie dotácie v prebiehajúcom včelárskom roku

Albert Gross skonštatoval, že nie je vo vyhláške definované včelstvo, zadávanie GPS súradníc bude problematické, termín nahlasovania do 7 dní v §3 je krátky, nie je špecifikované kto má nahlásiť plán kočovania, kde presne označiť včelnicu.

Ing. Pavol Kameník skonštatoval, že v §2 chýba medzi údajmi, ktoré obsahuje centrálny register počet včelstiev vo včelárskom združení, ďalej skonštatoval, že v § 3 nie je zadefinované do koľkých dní musí centrálny register pridať včelárovi registračné číslo (navrhuje 7 dní) ani do koľkých dní má centrálny register spracovať zaslané údaje (napr. do 30.9.). Spochybnil nahlasovanie kočovania do centrálného registra 14 dní pred vykočovaním a stanovenie termínu 1.3.. Navrhuje predĺžiť zahlasovanie prikočovania do registra na 7 dní. Skonštatoval, že označenie tabuľkou nie je bližšie špecifikované a môže byť interpretované rôzne.

Ing. Peter Juházs poukázal na skutočnosť, že všeobecné pojmy zadefinované v inej platnej legislatíve sa používajú bežne v praxi a už sa znovu nedefinujú (napr. pojem včelstvo je definovaný v Nariadení Komisie (EÚ) č. 1366/2015). Informoval o skutočnosti, že príprava právnych predpisov nie je jednoduchá, vyskytujú sa mnohé problémy a pripomienky, ktoré je treba posúdiť. Vyhláška nemôže dávať povinnosti a teda sa v nej nemôžu používať príkazy, ale oznamovací spôsob. Vyhláška bola notifikovaná EK , čo je zdĺhavý proces a prípadné zmeny by boli realizované v ďalekom časovom horizonte.

Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc. reagoval na prednesené problémy otázkou prečo sa nedostatky vo vyhláške neriešili v priebehu jej tvorby. Požiadal prítomných, aby svoje námietky spísali písomne a zaslali do konca januára 2018 na ŠVPS SR kde sa zosumarizujú a zašlú na MPRV SR, ktoré ako príslušný orgán môže vykonať výklad platnej vyhlášky.

Ing. Martina Rafajová vysvetlila, že k nariadeniu 135/2017 Z. z. bola vydaná príručka v zmysle platnej legislatívy, ktorá nie je právne záväzná a môžu sa vykonať v prípade potreby zmeny. Na vyplatenie dotácii je stanovený finančný strop, ktorý nie je možné prekročiť. Finančné krátenie pre oprávnených žiadateľov bolo z dôvodu prekročenia stropu určeného na dotáciu. Problém by nastal pri vyplácaní prehliadok pri zmene ich termínu ak

ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Botanická ul. 17, 842 13 Bratislava

sa v tomto období nevyplatia, nastane problém v nasledujúcich rokoch z dôvodu krátenia príspevkov zo strany EK. Navrhuje v tomto roku nekontrolovať počty včelstiev a kontrolu vykonať až v nasledujúcom včelárskom roku.

3. Návrh spôsobu výkonu prehliadok včelstiev v roku 2018 v súvislosti so zmenou dátumu predkladania ročných hlásení o stanovišti včelstiev do 5. septembra

Ing. Pavol Kantik informoval, že cieľom vyhlášky bolo aby vlastník zasielal hlásenie iba 1x ročne (príloha č. 1), príloha č. 2 zachytáva prierez stavu včelstiev na stanovišti a udáva počet včelstiev pripravených na zazimovanie a je povinná. Príloha č. 3 slúži na hlásenie závažných zmien na stanovišti a včelár si sám rozhodne koľkokrát v priebehu ju zašle do centrálného registra. Informácia o výpadkov včiel počas zimy a sezóny je štatisticky dôležitá.

Doc. MVDr. Juraj Toporčák, PhD. údaje o výpadkov včiel počas zimy a sezóny sú dôležitejšie ako údaje o počte zazimovaných včelstiev a požaduje ich aj EK.

Ing. Ľudovít Gál, Albert Gross skonštatovali, že straty včelstiev budú do centrálného registra na jar hlásiť včelári, ktorí budú zodpovední za správne údaje. Obaja predsedovia združení vyhlásili, že nechcú, aby sa vykonali prehliadky včelstiev ani na jar za účelom jarných stavov včelstiev ani v auguste za účelom zisťovania počtu včelstiev pripravených na zazimovanie. Takisto sa nebudú vykonávať prehliadky na varroázu.

Ing. Martina Rafajová informovala, že v prípade ak sa nebudú čerpať finančné prostriedky na klinické prehliadky je potrebné, aby oprávnení žiadatelia požiadali o zmenu právoplatného rozhodnutia.

4. Rôzne

Albert Gross skritizoval úroveň vzdelávania včelárov tým, že niektorí AUVL nepoznajú MVP, je potrebné zmeniť koncepciu školenia a zaviesť praktické vyučovanie.

Doc. MVDr. Juraj Toporčák, PhD. skonštatoval, že vzdelávací systém včelárov v SR je na dobrej úrovni, má skúsenosti, že okolité štáty sa učia od nás

RNDr. Tatiana Čermáková informovala, že pokus zaviesť praktické vyučovanie stroskotal na skutočnosti, že včelári počas sezóny nie sú ochotní zúčastňovať sa školení.

Ing. Peter Harag položil otázku prečo sa vosk z ohniska spaľuje a nemôže sa po ošetrení použiť na výrobu medzistienok.

Doc. MVDr. Juraj Toporčák, PhD. pretože vosk predstavuje pri nedostatočnom ošetrení veľké riziko šírenia MVP

Ing. Peter Harag navrhol meniť rajóny poverených AUVL každý tretí rok a nevyšetrovať všetky včelstvá, ale iba podozrivé.

**ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Botanická ul. 17, 842 13 Bratislava**

Albert Gross skonštatoval, že je veľký počet poverených asistentov, ktorí zle vykonávajú klinické prehliadky a navrhuje vyšetrovať celoplošne melivo namiesto klinických prehliadok.

Ing. Ľudovít Gál sa opýtal kto rozhoduje, v ktorom termíne sa v rámci eradikačného vykoná klinická prehliadka. Navrhol, aby si melivo dávali vyšetrovať aj tí čo predávajú včelstvá. Upozornil na skutočnosť, že v eradikačnom pláne chýbajú šľachtiteľské chovy.

Ing. Pavol Kameník navrhol určiť jednotný termín vyšetrenia meliva u kočujúcich včelárov a chovateľoch matiek a vykonávať klinické prehliadky iba v podozrivých včelstvách. Navrhol preškoľovanie AUVL každých 10 rokov.

MVDr. Erika Papierniková celoplošné vyšetrovania meliva nie je možné pretože je to finančne náročné a skúška je orientačná, nie je možné na základe výsledkov potvrdiť ohnisko. Systém klinických prehliadok iba u podozrivých včelstiev je nedostačujúci, dôkazom čoho je aj prípad v regióne kde AUVL nechcú spolupracovať a kontroly boli urobené nedostatočne – ihneď sa rapídne zvýšil počet ohnísk MVP. Čo sa týka vyšetrenia meliva u včelárov predávajúcich včelstvá bude táto povinnosť v budúcom roku zavedená. Vzhľadom k zmenám v legislatíve a epizootologickej situácii a hrozbe nových chorôb školenie sa bude naďalej vykonávať každé 3 roky. O termíne vykonania klinických prehliadok v rámci eradikačného programu na MVP rozhoduje príslušný úradný veterinárny lekár.

Na záver rokovania Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc. - ústredný riaditeľ ŠVPS SR poďakoval všetkým zúčastneným za účasť na tomto pracovnom stretnutí a vyzval prítomných zástupcov včelárskych organizácií, aby do konca januára nezabudli poslať svoje pripomienky.

Zapísali: MVDr. Papierniková

Schválil: Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc. - ústredný riaditeľ ŠVPS SR

